

Қазақстан Республикасы туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Сыйлықтар тарту, шақырулар мен іскерлік меймандостық белгілерін жүзеге асыру қағидалары		УЕ-06-02
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	10 беттің 1-сі

УЕ-06-02
СЫЙЛЫҚТАР ТАРТУ, ШАҚЫРУЛАР МЕН ІСКЕРЛІК МЕЙМАНДОСТЫҚ
БЕЛГІЛЕРІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ҚАҒИДАЛАРЫ

Түркістан, 2024

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Сыйлықтар тарту, шақырулар мен іскерлік меймандостық белгілерін жүзеге асыру қағидалары		УЕ-06-02
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	10 беттің 2-сі

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ

ӘЗІРЛЕНГЕН:

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметінің басшысы

Д. Бейсембаева
«01» 09 2024 ж.

КЕЛІСІЛДІ:

Академиялық және ғылыми істер жөніндегі Вице-ректор

Л. Шалабаева
«01» 09 2024 ж.

Аппарат басшысы

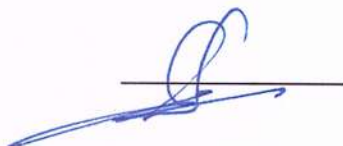
Т. Искаков
«01» 09 2024 ж.

Сапаны қамтамасыз ету бөлімінің басшысы м.а.

Ж. Сейткулова
«01» 09 2024 ж.

Әкімшілік бөлімінің бас маманы (заңгер)

Е. Тасов
«01» 09 2024 ж.

Қазақстан Республикасы туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Сыйлықтар тарту, шақырулар мен іскерлік меймандостық белгілерін жүзеге асыру қағидалары		УЕ-06-02
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	10 беттің 3-сі

МАЗМҰНЫ

1	Қолдану саласы	4
2	Нормативтік сілтемелер мен анықтамалар	4
3	Негізгі терминдер мен анықтамалар	4
4	Жауапкершілік және өкілеттелік	5
5	Жалпы ережелер	5
6	Мақсаты, қолданылу саласы және түсіндірулер	5
7	Сыйлықтарға қойылатын талаптар	6
8	Мемлекеттік лауазымды адамдарға сыйлықтар	6
9	Бизнес-әріптестерден немесе бизнес-әріптестерден сыйлықтар	6
10	Қайырымдылық немесе басқа да пайдалар	7
11	Іс-шараларға қойылатын талаптар	7
12	Жедел желі	7
13	Өзгерістер енгізу тәртібі	7
14	Келісу, сақтау және тарату	8
15	Өзгертуді тіркеу парағы	9
16	Танысу парағы	10

Қазақстан Республикасы туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Сыйлықтар тарту, шақырулар мен іскерлік меймандостық белгілерін жүзеге асыру қағидалары		УЕ-06-02
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	10 беттің 4-сі

1. ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

1.1 Сыйлықтар тарту, шақыруларды және іскерлік қонақжайлылық белгілерін жүзеге асыру қағидалары (бұдан әрі – Ереже) «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ-ға шақыруларды, іскерлік қонақжайлылық белгілерін және тиісті өкілдік шығыстарды жүзеге асыру тәртібін белгілейді (бұдан әрі – Қоғам) және қызметкерлер қандай сыйлықтар мен қызметтерді қабылдай алатындығына немесе қабылдай алмайтындығына қатысты шекаралар, бұл сыйлықтар мен пайдаларды қабылдауға қатысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің ықтималдығын барынша азайтады немесе жояды.

2. НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

2.1 Осы Ереже Қазақстан Республикасының Конституциясы, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (2015 жылғы 18 қарашадағы № 410 – V), «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III), Қазақстан Республикасының «Еңбек кодексі» (2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V ҚРЗ), ҚР басқа да сыбайлас жемқорлыққа қарсы қатынастарды реттейтін нормативтік құқықтық актілері, сондай-ақ Қоғамның Жарғысы мен ішкі нормативтік құжаттары негізінде әзірленді.

3. НЕГІЗГІ ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Сыйлық – қызметтерді, қарыздарды, кредиттік кепілдемелерді, жұмыс ұсыныстарын, шығыстар мен борыштарды төлеуді қоса алғанда, алушыға пайда келтіретін ақшалай мәні болуы мүмкін не болмауы мүмкін кез келген заттар немесе құқықтар.

Жеңілдіктер – жекелеген алушыларға берілетін артықшылықтар, қосымша құқықтар.

Басқару функцияларын орындауға уәкілетті тұлғаларға теңестірілген тұлға – квазимемлекеттік сектор субъектінде басқару функцияларын атқарушы, сондай-ақ сатып алуды, оның ішінде мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті не мемлекеттік бюджет және Қазақстан Республикасының Ұлттық қоры қаражатынан қаржыландырылатын жобаларды іріктеу мен іске асыруға жауапты, Қоғамдағы дербес құрылымдық бөлімшенің басшысынан төмен емес лауазымды атқаратын.

Іс-шара – кез келген қоғамдық немесе хаттамалық оқиға: фуршет конференция, семинар, маркетингтік немесе Қоғам қызметкерлері, олардың отбасы мүшелері, іскерлік әріптестер және/немесе өзге де үшінші тұлғалар үшін ұйымдастырылған басқа да іс-шара.

Бөгде іс-шара – егер мұндай іс-шараға Қоғам қызметкерлері қатысқан жағдайда үшінші тұлғалар ұйымдастырған іс-шара.

Бизнес-әріптес – Қоғамның іскерлік қатынастары бар немесе оларды орнатуды жоспарлап отырған сыртқы жағы. Бизнес-әріптес ұғымы клиенттерді, тапсырыс берушілерді, бірлескен кәсіпорындарды, бірлескен кәсіпорынның әріптестерін, консорциум бойынша әріптестерді, аутсорсингтік компанияларды, мердігерлерді, консультанттарды, қосалқы мердігерлерді, өнім берушілерді, вендорларды, делегаттарды, дипломатиялық миссияларды, кеңесшілерді, агенттерді, дистрибьюторларды, өкілдерді, делдалдарды және инвесторларды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді.

Бұл анықтама әдейі кең ауқымда жасалды және Қоғамды сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне тап болуы мүмкін бизнес-әріптестерге қатысты Қоғамның сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің бейініне сәйкес түсіндірілуі тиіс.

Шақырулар – ұсынылған жеке әлеуметтік-тұрмыстық қызмет көрсетудің, ойын-сауық іс-шараларының, саяхаттардың, тұру немесе шақырулардың кез келген нысаны.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Сыйлықтар тарту, шақырулар мен іскерлік меймандостық белгілерін жүзеге асыру қағидалары		УЕ-06-02
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	10 беттің 5-сі

4. ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӘНЕ ӨКІЛЕТТІЛІК

4.1 Осы Ережеге енгізілген өзгерістерді әзірлеу, қайта қарау, сәйкестендіру жауапкершілігі Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысына жүктеледі.

4.2 Осы Ережені әзірлеуші белгіленген тәртіппен осы құжатты кезеңдік тексеруді (қайта қарауды) жүзеге асырады.

4.3 Осы Ереженің барлық аспектілерін, талаптарын сапалы енгізу, сақтау үшін жауапкершілік Қоғамның барлық қызметкерлеріне жүктеледі.

5. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

5.1 Осы Ереже өтеулі қызмет көрсету шарты бойынша жұмыс істейтін жеке тұлғаларды және олардың отбасы мүшелерін қоса алғанда, Қоғамның барлық қызметкерлеріне қолданылады.

5.2 Осы Ереже тапсырыс берушілермен немесе өнім берушілермен, кез келген деңгейдегі мердігерлермен тікелей өзара іс-қимыл жасайтын қызметкерлерге, оның ішінде қызметшілерге, қадағалау органдарының өкілдеріне, іскерлік әріптестерге, агенттерге, консультанттарға, билік, ұйымдастыру-өкімдік өкілеттіктері бар кез келген тұлғаларға, бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдеріне жеткізілуі және сақталуы міндетті.

5.3 Осы Ереже сыйлықтар мен шақырулар қандай жолмен - тікелей немесе делдалдар арқылы берілгеніне қарамастан қолданылуға тиіс.

5.4 Ақпараттық мақсаттарда осы Ереже үшінші тұлғалардың, атап айтқанда тапсырыс берушілердің, өнім берушілердің, кез келген деңгейдегі мердігерлердің, консультанттардың, агенттердің назарына жеткізіледі.

6. МАҚСАТЫ, ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ ЖӘНЕ ТҮСІНДІРУЛЕР

6.1 Қоғам Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын, атап айтқанда «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңын сақтайды, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ISO 37001 халықаралық стандартының талаптарын орындайды.

6.2 Қоғам қызметкерлерінің көрнекті еңбектері мен жетістіктерін ресми тану үшін көтермелеудің түрлі нысандарын (грамотаны, алғыс хатты, сыйлықақыны) қолдануды ұсынады.

6.3 Кейбір елдердің, оның ішінде Қазақстанда мәдениеттердің іскерлік қарым-қатынастарының ережелеріне символикалық сыйлықтар мен шақырулар алмасу кіреді. Сыйлықтар мен шақырулар іскерлік қатынастарды нығайтудың жалпы қабылданған тәсілі болып табылады және заңды іскерлік практика болып табылады. Алайда, сыйлықтарды және/немесе шақыруларды ұсыну кейінгі сыбайлас жемқорлық қатынастар үшін қадам болып табылуы немесе бағалануы мүмкін және тұлға мен Қоғамның беделіне күмән келтіруі мүмкін.

6.4 Сыйлықтарды және/немесе шақыруларды қабылдау мүдделер қақтығысы туралы мәселемен тығыз байланысты және Қоғамға да, нақты қызметкерге де айып тағуға әкеп соғуы мүмкін. Сыйға тарту және/немесе сыйлықтар және/немесе шақырулар алу фактісі сыйға тартушы жеңілдіктер немесе артықшылықты қатынас, мысалы, Қоғамның және оның қызметкерлерінің кәсібилігіне қауіп төндіре отырып, неғұрлым тиімді бағаларда, жеткізу немесе сату шарттарында көрсетілетін преференцияларды ала алады деген болжамға әкеп соғуы мүмкін.

6.5 Қоғам өзінің қызметкерлері, тапсырыс берушілері немесе өнім берушілері, кез келген деңгейдегі мердігерлері қабылдаған кез келген іскерлік шешімдер адал бәсекелестік ережелері, көрсетілетін қызметтердің өнімділігі мен жоғары сапасы берік тірек болып табылатын іскерлік мінез-құлықтың тиісті нысандары мен қағидалары негізінде ғана жүзеге асырылуын, сондай-ақ

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Сыйлықтар тарту, шақырулар мен іскерлік меймандостық белгілерін жүзеге асыру қағидалары		УЕ-06-02
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	10 беттің 6-сі

бұл шешімдердің қандай да бір тиісінше емес жеке пайдамен түсіндірілмеуін және мүдделер қақтығысына әкеп соғады

7. СЫЙЛЫҚТАРҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

7.1 Қоғам сыйлықтар мен шақырулардың мынадай санаттарына жол береді:

– жарнамалық өнім – құны ең төмен заттар, мысалы: имидждік өнім (қаламсаптар, күнтізбелер, күнделіктер, бейсболкалар, футболкалар, құлақшындар және Қоғам логотипі бар өзге де символдық сыйлықтар);

– кәсіби мерекелерге байланысты және Қоғам қызметкерлеріне сыйлық беру ережесіне сәйкес өзге де жағдайларда қызмет қорытындылары бойынша қызметкерлерге берілетін сыйлықтар мен сыйлықтар;

– Қоғам басшылығының шешімі бойынша тегін семинарлар, балаларға арналған сыйлықтар және басқалар сияқты өтеусіз қызметтер.

7.2 Барлық сыйлықтар мен іс-шаралар еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарға сәйкес болуы тиіс.

7.3 Әртүрлі алымдарды мәжбүрлеуге және жүзеге асыруға тыйым салынады. Шақырулар қызметкердің немесе оның туыстарының жеке мақсаттары үшін емес, тек қана іскерлік мақсаттарда жүргізілуі тиіс.

7.4 Қоғам қызметкері, оған лауазымдық міндеттерін орындау кезінде өзі дайындайтын және/немесе қабылдайтын шешімдерге ықпал етуге немесе оның әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) ықпал етуге қабілетті тікелей де, жанама да түрде сыйлықтар немесе өзге де сыйақы ұсынылуы тиіс:

– олардан бас тартуға және өзінің тікелей басшысын және/немесе Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметін дереу хабардар етуге;

– егер сыйлық немесе сыйақыны қайтару немесе қайтару мүмкін болмаған жағдайда, оны тиісті қызметтік жазбамен комплаенс қызметіне беру;

– сыйлық немесе сыйақы ұсынған адаммен одан әрі байланыстарды болдырмауға міндетті.

8. МЕМЛЕКЕТТІК ЛАУАЗЫМДЫ АДАМДАРҒА СЫЙЛЫҚТАР

8.1 Ереженің 7.1-бөлімінде көрсетілген жарнамалық өнімдерді қоспағанда, мемлекеттік лауазымды адамдарға сыйлықтар мен жеңілдіктерден аулақ болу керек және егер қызметкер мемлекеттік лауазымды тұлғаға Қоғам көздеген жеңілдіктер мен жеңілдіктерді ұсынатын болса, ол өзінің тікелей басшысының және Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметінің алдын ала келісімін алуы тиіс.

9. БИЗНЕС-ӘРІПТЕСТЕРДЕН СЫЙЛЫҚТАР

9.1 Қоғам мен бизнес-әріптес арасында коммерциялық қатынастар болған жағдайда, Қоғам басшылығымен алдын ала келісілген және Ережеге қайшы келмейтін ресми сыйлықтан басқа кез келген сыйлықты қабылдауға тыйым салынады. Мұндай жағдайларда болжамды алушы бұл Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты мен осы Ережеге қайшы келетінін түсіндіре отырып, сыйлықты сыпайылықпен қабылдамауы тиіс. Қызмет ететін немесе басқаларға емес, белгілі бір компанияға қызметке жүгінуге ынталандыру ретінде қабылдануы мүмкін кез келген затты сыйға тарту мүдделер қақтығысына әкелуі немесе сатып алу саясатына қайшы келуі мүмкін. Оны да пара деп санауға болады.

Қазақстан Республикасы туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Сыйлықтар тарту, шақырулар мен іскерлік меймандостық белгілерін жүзеге асыру қағидалары		УЕ-06-02
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	10 беттің 7-сі

9.2 Жарнамалық немесе имидждік өнім сияқты ресми сыйлықтар, мысалы, делегациялар мен дипломатиялық миссиялардан, делегациялар мен дипломатиялық миссиялардан сыйлықтар алуға болады.

9.3 Егер коммерциялық қатынастар ұсыныстарды (жеңілдіктерді, бонустарды) қамтыса, оларды қабылдау және пайдалану кез келген коммерциялық келісім жасалғанға дейін айқындалуы қажет.

10. ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ НЕМЕСЕ БАСҚА ДА ПАЙДАЛАР

10.1 Қоғамға заңды қайырымдылық көмек көрсетуге тілек білдірген кез келген сыртқы тарап мұны Қоғамның нормативтік құқықтық талаптарына сәйкес жасай алады.

10.2 Қайырымдылық көмекті жеке тұлға ретінде Қоғам қызметкерлері арқылы жүзеге асыруға тыйым салынады.

11. ІС-ШАРАЛАРҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

11.1 Іс-шаралар олар өткізілетін адамдармен қарым-қатынас сипатына әрдайым сәйкес келуі тиіс, іскерлік сыпайылық немесе қалыптасқан практика шеңберінен шықпауы тиіс және олардың орындылығына күмән туғызатындай жиі немесе шамадан тыс болмауы тиіс.

11.2 Қоғам іс-шараларын өткізу және Қоғам қызметкерлерінің жоғарыда көрсетілген ережелерге сәйкес келмейтін басқа іс-шараларға қатысуы Қоғам басшылығымен алдын ала келісілуі тиіс.

11.3 Қызметкерлердің мемлекеттік лауазымды тұлғалар ұйымдастырған іс-шараларға қатысуы мүмкін, алайда басшылықпен алдын ала келісілуі тиіс және қалыптасқан практика, әлеуметтік әріптестік пен іскерлік сыпайылық қатынастары шеңберінен шықпауы тиіс.

12. ЖЕДЕЛ ЖЕЛІ

12.1 Қоғам, егер ол сыбайлас жемқорлықтың болжамды фактісі туралы хабарласа, не егер ол пара беруден немесе алудан, коммерциялық пара беруден немесе парақорлыққа делдал болудан бас тартса, бірде-бір қызметкерге санкция салынбайтынын (оның ішінде жұмыстан шығарылғанын, лауазымы төмендетілгенін, сыйлықақыдан айырылғанын) мәлімдейді.

12.2 Күмәндар немесе сұрақтар туындаған кезде Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке кеңес алуға жүгінуге.

- 12.3 Өтініштер мынадай түрде берілуі мүмкін::
- d.beisembaeva@iuth.edu.kz электрондық пошта арқылы;
  - +7 702-583-08-00 телефонымен.

13. ӨЗГЕРІСТЕР ЕНГІЗУ ТӘРТІБІ

13.1 Осы Ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізу заң актілеріне, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы нормативтік құжаттарға сәйкес және Қоғам ішіндегі ережелер негізінде жүргізіледі. Осы Ережеге енгізілген өзгерістер «Өзгерістерді тіркеу парағында» тіркелуі тиіс

13.2 Өзгерген жағдайда, күші жойылған Ереженің Қоғамдағы барлық даналары алынып тасталуы және жаңасымен ауыстырылуы тиіс.

14. КЕЛІСУ, САҚТАУ ЖӘНЕ ТАРАТУ

14.1 Осы Ереже Қоғамның Басқарма Төрағасы – Ректоры бекіткен күннен бастап күшіне

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Сыйлықтар тарту, шақырулар мен іскерлік меймандостық белгілерін жүзеге асыру қағидалары		УЕ-06-02
Бекітілді: 02.09.2024 ж.	Басылым №1	10 беттің 8-сі

енеді.

14.2. Осы Ереженің жұмыс данасын сақтау және пайдаланушыларға жіберу жауапкершілігі Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне жүктеледі.

14.3. Осы бекітілген Ереженің жұмыс данасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметіне, ал бақылау данасы Сапаны қамтамасыз ету бөліміне сақтауға беріледі.

